

MAXIM GORKIJ:

ZTRACENÍ LIDÉ.

POVÍDKA.

Jen nejasně chápal jejich slova, viděl však před sebou veselé oči, cítil bodrého ducha a věděl, že ve výmluvném rytmistru má ruku, která v případě potřeby dovede ho podporovati.

Skutečně také za měsíc nebo dva nějaké galejní práce zákazník, díky přísnému dozoru se strany rytmistroy, měl již hmotnou možnost znovu vyšinouti se o stupěnek výše toho místa, na něž sklesl při blahovolné pomoci téhož rytmistra.

"Nu, milý příteli," říkal Kuvalda, kriticky prohlížeje si restaurovaného zákazníka, "kalhoty a kabát máte". Jsou to věci veliké důležitosti — věřte mé zkušenosti. Pokud měl jsem slušné kalhoty, žil jsem v městě v úloze pořádného člověka, ale aby to čert vzal, jakmile se mne slezly, klesl jsem v mýšleních lidí a sám byl jsem nucen zalézt se z města. Lidé, můj milý blupáku, soudí o všech věcech dle jejich formy a podstata věci jest jim nepřístupnou pro hloupost, která jest lidem vrozenou. Zaznamenej si to na nose, zaplat' mně aspoň polovici svého dluhu, odejdi s pokojem a postarej se o výdělek.

"Mnoho-li jsem vám dlužen, Aristide Fomiči?" tážal se zmateně zákazník.

"Rubl a sedmdesát kopejek... Nyní dej mně rubl nebo sedmdesát kopejek; ostatní ti počkám tak dlouho, pokud něco neukradneš nebo nevyděláš více, nežli nyní máš!"

"Co nejpokorněji děkuji za ochotu!" praví dojatý zákazník. "Jaký jste... takový dobrák, skutečně! Eh, nadarmo vás život zhroutil; jakým asi orlem byl jste na svém místě?"

Rytmistr nemůže žíti bez výmluvných řečí.

"Co znamená na svém místě?" Nikdo nezná svého pravého místa v životě a každý z nás leze do cizího chomoutu. Kupec Juda Petunikov má své místo mezi galejními trestanky, chodí však za blběho dne po ulicích a chce dokonce stavěti jakousi továrnu. Náš učitel měl by místo vedle hezké ženy a uprostřed půl tuctu dětí, on však považuje se v krčmě u Vavilova. A také ty! Jdeš hledati místo sluby nebo vrátného, vidím však, že tvé místo bylo na vojně, neboť nejsi hloupý, sneseš mnoho a rozumíš kázni. Vidíš, jak to chodí? Námí život mřchá jako kartami a pouze náhodou — a to ne na dlouho — dostáváme se na své místo!"

Někdy takové řeči na rozloučenou byly předmluvou k pokračování v známosti, která znovu začínala důkladnou opicí a znovu končila tím, že zákazník všechno mu pak oplátil; tak propili oba zase všechno.

Takové opakování předcházejícího neказilo nikterak dobré styky mezi stranami. Rytmistrem připomenutý učitel byl právě jedním z těch zákazníkú, kteří napravovali se jen proto, aby ihned zase znovu se pokazili. Svým intelektem byl to člověk ze všech ostatních rytmistru nejbližší a možná, že právě z té příčiny, dostav se jednou do noclehárny nemohl se z ní více vyprostiti.

Pouze s ním samotným mohl Aristid Kuvalda filosofovati, jsa přesvědčen, že bude mu porozuměno. Vážil si toho a když vzpamatovával se učitel chystal se opustiti noclehárnu, vyděláv si něco peněz a hodlaje v městě na jiti si nějaký koutek. Aristid Kuvalda tak smutně ho doprovázel a pronesl tak mnoho melancholic-

kých tírád, že oba ihned dali se do pití a zase všechno propili. Bezpochyby Kuvalda zúmyslně všechno zafidil tak, že učitel při nejlepší vůli nemohl se dostat z jeho noclehárny. Mohli-li Aristid Kuvalda, šlechtic se vzděláním, jehož zbytky chvílemi probleskly v jeho řečech, obeznámený s vřikavostí osudu, mysliti, mohli-li se obejiti bez člověka sobě podobného? Dovedeme sebe litovati.

Tento učitel přednášel kdysi na učitelském ústavě jistého povoláckého města, avšak následkem jisté historie byl z ústavu odstraněn. Potom byl účtovníkem v železnižské továrně a také byl donucen vystoupiti. Byl knihovníkem v jakési soukromé knihovně, zkusil ještě několikrát zaměstnání a konečně, složiv zkoušku na soukromého důvěrníka v soudních záležitostech, začal pít a dostal se k rytmistroy. Byl vysoký, přibrblý, s dlouhým a ostrým nosem a úplně lysou hlavou. Na jeho kostnaté a žluté tváři s klisovitou malou bradou leskly se dvě veliké neklidné a smutné oči, hluboce zapadlé do důlků a koutky jeho úst byly smutně spuštěny dolů. Prosfedky k životu čili lépe řečeno k opilství opatřoval si sbíráním zpráv pro místní časopisy. Stávalo se, že za týden vydělal patnáct rublů. Tu odevzdal je rytmistroy a pravil:

"Ano! Vracím se do lána kultury. Ještě týden práce — a již budu slušně ošacen a pak addio, mio caro!"

"Výborně! Souhlasím z celé duše s tvým rozhodnutím, Filipe a nedám ti ani jediné sklenky za celý tento týden," dával mu přísně výstrahu rytmistr.

"Budu ti za to vděčným!... Nedáš mně ani jediné kapky?"

Rytmistr slyšel v jeho slovech cosi jako nesmělou prosbu za shovívavost a proto pravil ještě přísněji:

"Nedám ti, ani kdybys řval!"

"Nu, hotovo," vzdychal učitel a odcházel sbírat zprávy. A za den, nejvýš za dva dni, zničený, unavený a žíznivý, díval se již na rytmistra odkudsi z kouta smutným a prosebným očima a s chvěním očekával, až obměkčí se srdce soudruhovo. Rytmistr tvářil se přísně a přednášel vražednou irosii prosycené řeči o potupnosti slabé povahy a dobytčí rozkoši opilství a na všechna jiná vhodná témata. Třeba spravedlivě uznati, že zcela upřímně dal se uněsti svou úlohou mentora a moralisty. Avšak návštěvníci noclehárny, naladěni skepticky, stopujíce rytmistra a poslouchající jeho kárající řeči, říkali jeden druhému, ukazující okem v jeho stranu:

"Chemik! Dovede se obratně vyprostiti! Vždyť jsem tě napomínal, ale tys mne neposlouchal; proto nyní trpí!"

"Jeho blahorodí jest dokonalejší vojna: jde ku předu, ale při tom hned hledá cestu zpět!"

A učitel sledoval svého přítele zase odkudsi z tmavého kouta, pevně zabořiv se do jeho špinavé hroší, celý se třesa, olizuje suché rty nevyjádřitelnými slovy, s hluboce tragickým pohledem, dívá se mu do tváře.

"Nemůžeš?" tážal se zamračeně rytmistr.

Učitel mlčky na souhlas kýval hlavou a potom smutně skláněl ji na prsa, třesa se celým svým dlouhým a hubeným tělem.

"Vydrž to ještě deš — možná že se vzpomatuješ!" domlouval mu Kuvalda.

Učitel vzdychal a kýval záporu a beznadějně hlavou. Ry-

mistr viděl, že hubené tělo soudruhovo stále se chvěje od jedu žízně a tu vytahoval z kapsy peníze.

"Ve většině případů jest marný boj s osudem," pravil při tom, jako by chtěl sama sebe před kýmisi omloovati.

A vydržel-li učitel celý týden, mezi ním a rytmistrem odehrával se dojemný výstup loučení přátel a jeho fiasse dáto se obyčejně v krčmě Vavilova.

Učitel neprobíjel všechny své peníze; aspoň polovici jich věnoval dětem Hlavní ulice. Chudásové mají vždy děti hojnost a také na této ulici, v jejím prahu a jamách, po celé dny od rána do večera hlučně probáňely se hromady otrhaných, špinavých a napolo hladových dětí.

Děti — jsou živými květy země ale na hlavni ulici podobaly se kvěťm uvadlým. Bezpochyby proto, že rostly na půdě, která byla chudou na zdravé šťávy.

Učitel často shromáždňoval je kolem sebe a nakoupiv housek, vajec, jablek a ořechů, šel s nimi do pole k řecce. Tam uvelebily se na zemi a nejdříve dychtivě snědly všechno, co nabízel jim učitel a pak začaly si hráti, napřibujíce vzduch na celou verstu kolem sebe bezstarostným hlukem a směchem. Hubená a dlouhá postava opilcova jaksi se skrčila uprostřed těchto malých lidí, kteří chovali se k němu s velikou důvěrností, jako k člověku stejného s nimi starému. Děti nazývaly ho dokonce jen Filipem, nepřikládajíce k jeho jménu názevu strýc nebo strýček. Točice se kolem něho jako úhoři, strkaly ho, skákaly mu na záda, třepaly ho po lýtce a chytaly ho za nos. Všechno to patřelo se mu líbilo, neboť neprotestoval nikdy proti takovým volnostem. On vůbec s nimi málo hovořil a hovořil-li, činil tak nejvýš opatrně, nesměle, jako by se bál, že jeho slova mohou je poskvřniti nebo vůbec jimškoditi. Ztrávil s nimi v úloze hračky a kamaráda několik hodin za sebou, prohlížeje si očižené jejich tvářičky svými teskně smutným očima, načerz zádumčivě a pomalu odcházel od nich do krčmy Vavilova a tam rychle a mlčky zpiil se do němoty.

Skoro každodenně, vracje se ze zpravodajství, učitel přinášel s sebou noviny načerz shromáždil se kolem něho všichni ztracení lidé. Tito apatřivše ho, spěchali k němu z různých konců dvora, opili nebo trpící kocovinou, rozmanitě rozrouchaní, ale stejně ubozí a špinaví.

Jako sud valil se tlustý Alexej Maximovič Simcov, bývalý lesník samosprávného úřadu, nyní prodač sirek, inkoustu, leštidla na boty a vybrakovaných citronů. Byl to stařec šedesátiletý, v hrubém plátném kabátě a širokém klobočku, jenž zakrýval svým sešlým okrajem jeho vypasenu červenou tvář s bílou hustou bradou, z níž veselé dřvaly se na svět boží maličký, temně červený nos, odulý rty téže barvy a uplakaná cynická očka. Jmenovali ho Kubarem a název ten dobře označoval jeho okrouhlou postavu a řeč, podobající se bzučení.

Odkudsi z kouta vylezl Koněv, zamračený, mlčenlivý a černý opilec a bývalý záložní dozorce Luka Antonovič Martjanov, člověk jenž živil se hrou "na fémnick", "v tři listky", "na bankovku a j nými podobnými uměním, která byla rovněž tak ostrovtipná, jako u policie neoblíbená. Těžce spouštěl své těžké, najednou ukrutně zmlácené tělo na trávu vedle učitele, bílýskl černými očima a natabuje ruku k lánvi, tážal se chraplavým hlasem:

"Mohut!"

STORZ BLUE RIBBON

Občerstvující to pivo! Obzvláště žádoucí během parných a trapných letních měsíců. "Blue Ribbon" (odporučeno lékaři) vás vzpruží. Ježto posiluje a osvěžuje, bude bedna v domácnosti vaší dobrým uložením peněz. Objednejte si ji TEĎ.

STORZ BREWING CO.
— OMAHA —

Metz Bro's Brewing Co.

Nejstarší pivovar v Omaze.

TELEFON 119.

Vaří nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém západě.

A. N. Frick & Son Co.

Velkoobchodníci a Importéři

LÍHOVIN a LIKÉRŮ.

Nástupci firmy: L. Kirscht Sr., Frick Terbetz.

Tel. 544. 1001 Farnam ul., Omaha

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC

v čís. 1306 Farnam ul.

Pravá importovaná piva na čepu. Pilsenské z Městského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a světoznámý Faust získalo rozsáhlou reputaci. Kávárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 401f

Lumir Rye

Pravá čistá samožitná, 10 roků stará

4 plné kvarty \$3.50
3 gallony v soudku neb v lánvích, 9.50
4 1/2 " " " " " 15.50

Veškeré dopravní výlohy až k Vám platíme sami.

ZDARMA začleme s objednávkou 5 gallonů kofalky, vína, neb likérů JEDEN GALLON dobrého vína (vyjma piva a lihu)

Schneider & Klein

Jediní čeští obchodníci lihovinami ve Sp. St.
1232 So. 13th St., Omaha, Neb.

Jaro se blíží--nastane setba

S koupí farmy nelze otálet.

UKÁZKA Z NAŠEHO SEZNAMU:

Farma o 40 akrech v okresu Polk v Missourii za \$1,600.

Farma tato leží v dobré krajině, 2 míle od okresního sídla, velmi krásného města. Má 40 akrů dobrého, vzdělaného pozemku s černou, hlubokou orníci. Z města vede kolem ní dobrá cesta. Krajina jest krásně vlnitá. Každodenní bezplatná poštovní doprava. České okolí. Farma obchodná je se dvou stran živým plotem. Staré stavby. Obydlí o 6 světlících, stáj na 2 a po případě na 4 koně a kurník. Studna s pumpou a stálou vodou u domu. Kolem obydlí nalézá se něco mladých ovocných stromů a drobného ovoce. Farma tato jest pronajata za jednu třetinu úrody. Cena \$1,600. Polovici hotově. Zbytek jest splatný za 2 roky na mortgage, který jest možno obnoviti anebo kdykoli splatiti. Výhodná koupě.

Farmy v různých státech, od 15 do 240 akrů, v ceně \$1,000 až \$12,000.

Česká Ústřední Pozemková Kancelář

Jan Janák, 508 W. 25. Street, Chicago, Ill.